

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.

Egyes szám ára 4.— L.

Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)

5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

Szint vallottak a németek.

Nemrégiben ezeken a hasábokon vázoltuk, hogy az új esztendő milyen súlyos feladatokat örökölt a múlt esztendőtől. Az örökség legsúlyosabb része: a franciák féltékenysége a németekre és a szorongásból eredő

dást keltett a világpolitikában. Nem is csoda, hiszen a világ további sorsa nagyrészt ennek a kérdésnek a megoldásától függ. A francia pénzügyi politika a német hadisarcra van fölépitve s ha ez az alap megrendül, akkor az

Brüning.

Laval.

ama törekvésük, hogy a németek erőre kapását meggátolják. Ezt a célt szolgálják a franciák szövethézei, pénzügyi, gazdasági támogatásai a német érdekek ellen.

Most aztán olyan események történtek, amelyek a legérzékenyebb ponton mértek csapást a franciák hatalmi politikájára.

Németország kancellárja, Brüning, kijelentette, hogy Németország nem tud több hadisarcot fizetni Franciaországnak.

A németeknek ez a lépése óriási kavaro-

egész épület elveszti félelmes nagyságát és erejét.

A német kancellár bejelentése után a francia belpolitikában egymást érik a súlyos változások. A Laval-kormány beadta lemondását, pár nap alatt ugyan újra megalakult, de Briand, a külpolitika eddigi vezetője félreállott. Nem akar közösséget vállalni azzal a politikával, amely Németország ellen fegyveres megtorlást vagy egyéb súlyos eljárásokat sürget.

Egyébként a franciák harcias hangulata napról-napra csillapodik. Ezt meg is lehet érteni, mert máris egészen magukra maradtak a nagy vitában.

Anglia, Amerika, Olaszország nyíltan Németország pártjára állottak. — Könnyen megtehették ezt, mert Németország magán adósságainak fizetését nem tagadta meg, tehát Anglia, Amerika és Olaszország megkapják kölcsönadott pénzeiket, csupán Franciaország marad ki a fizetési listából óriási követeléseivel. Elvégre, ha magába száll, ő is

megbékülhet a helyzettel, hiszen elég aranya halmozott föl a leigázott népek verejtékéből.

Nemsokára összeül a nemzetközi gazdasági konferencia. A nemzetek most már már tervekkel fognak ott megjelenni, mint amelyeket ezelőtt szövögettek a világ beteg ségeinek orvoslására.

A háboru kitörése óta sohasem forogtak olyan nagy érdekek kockán, mint napjainkban. Most fog eldőlni, hogy a gyógyulás következik-e a világra, vagy fegyveres, gazdasági háboruk révén ujnymoruságok szakadnak reánk?

A szenvedések tisztító tűzében.

Majláth Gusztáv Károly gróf, erdélyi római katolikus püspök megrázó hangú főpásztori levelet intézett hiveihez. A főpásztori levél mély tartalma, megrázó ereje és őszinte hangja miatt az egész magyarság érdeklődésére tarthat számot. Bizonyosság ez a levél amellest, hogy Erdély népeinek bármilyen vallásfelekezethez tartozzanak, a kisebb-segí szenvedéseken át azonos a sorsuk.

Majláth püspök levele azzal a kivánsággal kezdődik, hogy bár virradna jobb jövő mindenkire. Majd rátér a romániai, magyar katolikus egyház anyagi ügyeinek ismertetésére. Sötét színekkel festi azt a szomorú helyzetet, amibe a római katolikus egyház jutott vagyoni állapotának megromlása következtében.

A főpásztori levélnek erre vonatkozó részét az alábbiakban szószerint közöljük.

„Isten irgalmas jóságából szerető szülők gondosságában és az anyagi javak bőségében növekedvén fel, nem ismertem a nélkülözést. Pirulva néztem nem egyszer és fájt szívemnek, hogy míg én a földi javak bőségét és befolyását élvezem, testvéreim és Krisztusban gyermekeim a betevő falatért küzdenek és még azt sem nyerhetik el; munkától és minden kereseti lehetőségtől hibájukon kívül megfosztva, sem önmaguk létfenntartásáról, sem családjukról nem gondoskodhatnak.

Tetszett azonban Isten szeretetének, hogy életem alkonyán méltónak és eléggé erősnek találtassam *anyagi javaim elvesztésére, sőt arra is, hogy egyszülött Fia nyomulokain a kálvária utját járjam.* Jó nékem ez és Isten

szerető irgalmának biztos jelét látom bennem. Mert „a fazekas edényeit a kemence próbálja meg és az igaz embereket a nyomoruság kísérteti.” (Sir. 27, 6) és senki az Atyához nem mehet másként, csak Krisztus által, ki mondotta: „Ha valaki utánam akar jönni, vegye fel keresztjét és kövessen engem” (Mt. 16, 24). Nem sajnálom a gazdagság elmúlását, s ha valami fáj benne, csak az esik nehezemre, hogy *Hiveimnek és intézményeimnek nem lehetek továbbra anyagilag segítségemre.* Készséges lélekkel fogadom Krisztus követésében a *rágalmakat és igaztalan vádakat*, mert tudom, hogy bár vagyonomat és egészségemmel együtt életemet is hiveimért ajánlottam fel, mégis kevesebbet tettem, mint Krisztus s az ő jótéteményeinek is emberjótalma az emberek gonoszsága, tanítványaimnak s kegyelme gyermekeinek hálátlansága. Istennek szentelt személyek hűtlensége volt.

Mélyen megindító *Majláth* levelének a része, ahol a román ujságok becsületról és méltatlan támadásaira céloz. *Majláth* püspök ezeket a támadásokat is megbocsájta nagy lélekkel fogadja, mint ezek a szavak bizonyítják:

„A meggyalázott Krisztussal együtt ne habozom elviselni a legnagyobb földi kínos becsület elvesztését, jó hirnevem megrontását. És örvendező lélekkel járom az ő utját, ha méltónak talál reá, életem feláldozásáért, ha talán a gyűlölet szitók rágalmai annyira elvakítanának valakit, hogy életem árán kívánja a haza érdekeit szolgálni.”

Majláth püspök a rosszban is megtalálja

azt, ami vigasztaló. Örömmel állapítja meg, hogy a lemondás egy jobb életre való biztosíték. Erre vonatkozólag a következőket mondja a főpásztor:

„Értsétek meg ti is, szeretett jó Híveim, hogy a szegénység és szenvedések, melyek körülvesznek bennünket, Isten kegyelmének művei.

Valóban, szeretett Híveim, ha Isten színe előtt őszintén szólunk, be kell vallanunk, hogy jobb a mostani nyomorúság, mint előbbi bőségünk elbizakodottsága és bűnei. Senki-nek a testi éhezés annyira nem árt, mint a mértéktelenség, mely a lelket pusztítja el. Íme, az inségben népünk rossz szokásai és hibái megszűnnek: józan, mértékletes és mun-

kás életet élnek. Igénytelenségében erősödik székelly népünk és igénytelenségben, egyszerű életmódban, lemondásban neveli gyermekeit szebb és jobb életre. Bizó reménységgel látom azt is, hogy ősi hibáink: a széthuzás és a magával törődő önzés is immár kevésbé ront köztetek.

A főpásztori levél azzal fejeződik be, hogy a hívek ezekben a komoly és válságos időkben is teljesítsék kötelességüket az állam és az ország iránt, legyenek egymásnak testvéri segítségére és minden áldozatot hozzanak meg iskoláikért.

A főpásztori szózat nemes érzései és gondolatai minden magyar szívet vigasztalással, hittel és reménységgel fognak eltölteni.

KÜLFÖLD.

Hindenburg diesősége. A német hadak diadalmas vezére az előtte szokatlan politikai pályán is diadalt aratott. Annyira, hogy márciusban — megbízatása lejártakor — megint meg fogják választani a német köztársaság elnökéül. Ellenjelöltje nem is lesz, mert a kommunisták jelöltjén kívül senki sem bocsátkozik küzdelembe vele, a kommunisták pedig mégis csak jelentéktelen kisebbsége a német nemzetnek. A kérdés ilyen megoldását azonban izgalmas tárgyalások előzték meg. A tavasszal fog megtörténni az általános választás a porosz tartománygyűlésbe. Valószínű, hogy Hitler pártja, a nemzeti szociálista párt, itt is meg fogja szerezni az általános többséget s ezzel többségbe kerül az egész német birodalomban. Ennek következtében nemcsak a kormány kerülne ennek a pártnak a kezébe, hanem joggal kívánhatná a maga részére a köztársasági elnök diszes tisztjét is. A francia kormány azonban ezt

aligha hagyná szó nélkül, mert a nemzeti szociálista párt erősen franciaellenes s ezt állandóan hangoztatja is, tehát egy nemzeti szociálista-párti elnök választása nyílt kihívás volna Franciaországgal szemben, esetleg súlyos következményekkel járó. Ezért tartották szükségesnek Hindenburg további elnökségét. Az ő személye ugyanis biztosíték minden kalandos politika ellen. Hindenburg pedig — bár szívesen vonulna már vissza, nyugalomba — vállalja továbbra is az elnöki méltóságot. Nemes katona módjára feláldozta a maga érdekét hazájáért. Most is, mint mindig.

New-York polgármestere a magyarekért. New-York polgármestere, J. Walker a nyáron meglátogatta Magyarországot s onnan a legkedvezőbb benyomásokkal távozott. Ennek tulajdonítható, hogy New-York polgármestere a Magyar Sándor óceán-repülő tiszteletere rendezett ünnepségeken két ízben is nyilatkozatot tett olyan értelemben, hogy Magyarországot a békekötés alkalmával nagy igazságtalanság érte.

Francia kormányválság. A francia hadügyminiszter meghalt. Briand külügyminiszternek pedig orvosai tiltották meg a további munkát s ezért beadta lemondását. Talán kedvetlen is, mert Németország iránt barátságos politikája teljes kudarcot vallott. A két miniszter kiválasza arra indította Laval miniszterelnököt, hogy benyujtsa lemondását. Doumer köztársasági elnök elfogadta, de megint megbizta Lavalt a kormány megalakításával. Szó van arról, hogy minden párt bevonásával nemzeti kormányt alakítanak. Bármiképp legyen, nagyon nehéz idők várnak az új francia kormányra.

Bethlen István utazása Budapesti hírek szerint a volt magyar miniszterelnök Bécsbe utazott. Onnan Rómába megy, ahol Mussolinival tárgyal, hazajövet pedig meglátogatja a szerb fővárost, Belgrádot. Az utazás iránya sok következtetésre adhat alapot, különösen, ha még azt is figyelembe vesszük, hogy éppen a német meglepetés nyomán történik az utazás. Bizonyosat azonban nem tudhat senki. Ezért nincs értelme a találgatásnak sem.

Gazdagok vagyunk!

A Magyar Nép 3-ik számában dr. Cseh Sándor „Erdélyi asszonyaihoz” című cikkében felhívta a magyar nőket, hogy mondjanak le a boltiruhák viseléséről, dobják el a gyári rongyot. Ezzel nemcsak takarékoskodnak, hanem egészségüket is védik, mert a mi éghajlatunk alatt a vékony batiz-kombiné nem felel meg az egészség követelményeinek!

Előttem fekszik Cseh Sándornak ez a cikke, az erdélyi háziszöttes és varottas dícséretéről és előttem fekszik egyik nagyon elterjedt német, női folyóirat, amelyikben nagy cikk buzdítja arra a német nőket, hogy bolgár szötteseket és varottasakat készítsenek. Ezzel nemcsak munkához jut a falvak leány- és aszony-serege, írja a német ujság, hanem takarékoskodik is, mert maga készítheti el ruházatát.

A két cikk szelleme között tehát párhuzam vonható, lényegileg ugyanazt ajánlja a német cikk írója, mint amit a Magyar Nép már régóta ajánl és, amiről most legutóbb Cseh Sándor is értekezett.

A két cikk között mégis óriási különbség van!

Valahányszor a háziszöttes és varottas érdekében sikra szállottunk, mindig a magyaros, erdélyi mintákat ajánlottuk olvasóink figyelmébe. Ezekben a mintákban olyan gazdagok vagyunk, hogy bátran állíthatjuk — egy nép sem kelhet velünk versenyre. Az erdélyi, magyar lélekben a színeknek és formáknak seregei szunnyadoznak. S milyen szegény ezen a téren a hatalmas német nemzet! Legalább tízszer annyi német él a világon, mint magyar, hatalmas birodalmuk még a legyőzetésben is veszedelmes ellenfele a franciának! Ez a hatalmas nép, amelyik az emberi művelődésben is állandóan elől jár, nem ajánlhatja a saját nemzeti mintáit és formáit azoknak a nőknek, akik házilag akarják ruházatukat előállítani. Mint megváltást és legnagyobb megoldást tehát a bolgár varottasokat kénytelen utánozásra ajánlani.

A német cikk írója, mint valóságos csodát említi fel cikkében, hogy a bolgár nőknél

nemcsak a művészetet kell csodálni, hanem azt is, hogy a nyersanyagokat ők maguk dolgozzák fel. Ők nyírják a juhokat, ők mossák a gyapjút, gyökerekkel és füvekkel festik a megfont fonalat, szóval mindazokat a munkákat házilag végzik el egészen a kész szövetig, amelyeket Németországban a gyári ipar segítségével végeznek el. Megemlíti a cikk írója azt is, hogy a bolgár nők a selyemhernyó tenyésztést is kiterjedten üzik és a selyemhernyók által termelt selymet is házilag fonják fel és szövik meg. A cikk író, német nő, azon is csodálkozik, hogy Bulgáriában az asszonyok mindezeket a kényes munkákat a petróleumlámpa homályos fényénél végzik, mert nappal egyebet dolgoznak.

Megállapíthatják olvasóink, hogy mindezek előttünk nem új dolgok. Így van ez nálunk Erdélyben is, azzal a különbséggel, hogy nálunk selyemfeldolgozással a nők nem foglalkoznak. Elgondolkozva a német cikken, két ok miatt büszkélkedhetünk. Az egyik ok, hogy az Európában ismeretes, sok szöttes és varottas közül a németeknek a bolgár munkák tetszettek meg. Büszkeséggel tölthet ez el bennünket, mert tudjuk, hogy a bolgárok a magyar népnek közeli rokonai. Hiszen a történelemből tudjuk, hogy a bolgárok és a magyarok szoros testvériségben éltek, mikor ázsiai őshazájukat elhagyták. A magyarok vezérei között sok bolgár származású volt. A bolgárok is büszkék arra, hogy a magyar nemzetben testvérüket láthatják. A másik dolog, amiért örvendhetünk, hogy mi, magyarok, a népművészet terén sokkal gazdagabbak vagyunk mint a hatalmas, német nemzet.

Bizunk abban, hogy ha a székely, a kalotaszegi és torockói minták utat találnak Németország felé, egy csapásra meg fogják hódítani a német asszonyok szívét. Kérünk tehát azokat, akik ma az erdélyi, népi munkák terjesztésével foglalkoznak, vigyék az erdélyi népművészet hírét Németországba. Mutassák be és váltsák csengő arannyá a magyar népművészet termékeit. S. Z.

Olvaszátok a „KELETI UJSÁG”-ot, Erdély magyar napilapját!

Belpolitikai hírek

Pop Valér lett az igazságügyi miniszter. Az elhunyt Hamangiu igazságügyi miniszter helyére a király Pop Valér, volt erdélyi minisztert nevezte ki. Az új miniszter letette az esküt és elfoglalta hivatalát. Hír szerint közelebbről Rómába utazik, hogy az erdélyi róm. kath. Státus vagyoni ügyeiben a Szent Székkel közvetlen tárgyalásokat kezdjen. Eddig nemigen adta tanujelét annak, hogy megértéssel van a magyarság jogos kívánságai iránt.

Eléggedetlenek a beszarábiai képviselők. A kormánypárt beszarábiai képviselői értekezletet tartottak, amelyen követelték, hogy a kormány távolítsa el helyéről Beszarábia katonai kormányzóját, Rascanu tábornokot és teremtsen nyugalmat az állandó izgalomban élő lakosság között.

A Magyar Párt bünvádi feljelentést tett az udvarhelyi választási elnök ellen. Ismeretesek azok a visszaélések, amelyeket a legutóbbi országos választások idején egyes hatósági személyek, különösen a Székelyföldön elkövettek s amelyek azzal az „eredménytel” jártak, hogy például a szintizta Udvarhely megyében a Magyar Párt részéről csupán a listavezető Bethlen György jutott mandátumhoz. A parlamenti igazolásnál hiába történtek felszólalások az erőszakos választások ellen, a kormányt támogató képviselők vita nélkül erősítették meg a mandátumokat. A Magyar Párt udvarhelyi tagozata azonban nem tért napirendre minden visszaélés fölött és az egyik választási elnök, Marian G. Mohanu járásbíró ellen bünvádi feljelen-

tést tett az ottani törvényszék-nél. A törvényszék az ügyben január 27-re tűzte ki a főtárgyalást. A tárgyalás elé a magyar közönség nagy érdeklődéssel és várakozással tekint.

Miért kell a kölcsön Argetoianunak? Hirül adtuk, hogy Argetoianu pénzügyminiszter Párizsban nagyobb kölcsönt szerzett Románia részére. Az Ordinea című bukaresti ujság ezzel kapcsolatban éles támadást intéz a kormány ellen. Az említett ujság azt írja, hogy Argetoianunak azért van szüksége a nagy összegű kölcsönre, mert Besszarábiában egy erdőtulajdonos-csoporttól nagyobb kiterjedésű erdőséget akar vásárolni az állam részére. Ha a vásár létrejönne — az Ordinea szerint — a kormány egyik tagja nagy jutalékot kapna a vásárból kifolyólag. A lap a cikk végén szomorúan jegyzi meg, nagy hiba, hogy Románia jelenlegi válságos helyzetében az állami pénzeket ilyen célokra akarják felhasználni!

Szerződés a szovjettel. Romániának a szovjettel tervbe vett meg nem támadási szerződés aligha kerül tető alá. Az orosz kormány ugyanis semmiképen sem hajlandó Besszarábia birtokát biztosítani, enélkül pedig a román kormány semmiképen sem kötheti meg a szerződést. Érdekes, hogy a francia jobboldali lapok általában ellene vannak a szovjettel való tárgyalásnak, mert ez amugy sem tart kötelezőnek a polgári kormányokkal kötött semmiféle szerződést. Ebben jórészt igazuk is van a franciáknak. Ugy, hogy a Lengyelországgal folyó tárgyalásainkat sokkal nagyobb jelentőségűeknek kell tekintenünk.

Hírek

Hogyan vallatnak a csendőrök a Székelyföldön? Az udvarhelymegyei Kecseten leégett Kovács Domokos gazda csürje. A farkaslaki csendőrőrmester Kovács Domokost bekísérte a község házára s ott kinvallatással arra akarta rávenni, hogy valljon úgy, mintha a csürt ő gyújtotta volna fel nagynénje, Kovács Domokosné biztatására. A kinvallatás alkalmával az egész család megsebesült, Kovácsnénak egyik bordája is eltört. Az egész családot úgy ismerik, mint jóra való embereket, sem Kovács Domokos gazda, sem a legény fiai soha semmilyen vád alatt nem állottak. A hivatalos eljárásnak mindenestre módjában lett volna az esetleges gyanút tisztázni, anélkül, hogy a csendőr bordatöréssel, emberakasztással akarjon kicsikarni terhelő vallomást.

Mozgalom indult Csikmegyében az adók leszállítása érdekében. Dr. Sándory Mihály, gyergyószentmiklósi ügyvéd emlékiratot szerkesztett. Az emlékiratban a csikmegyei adó-sérelmek ügyét tárta fel. Dr. Sándory az emlékiratot a prefektus és pénzügyigazgató útján a kormányhoz juttatta.

Verik az új ezüstpénzeket. A román kormány a londoni és párizsi pénzverdéknél 18 millió darab 100 lejes ezüst pénzt rendelt meg. Az 1800 millió lej értékű, új pénzzel a papír 100 lejeseket fogják becserélni. Elhatározták, hogy becserélik azokat a 20 lejes pénzeket is, amelyek Mihály vajda képe van.

Megszüntetik a parajdi sóbányát. A parajdi sóbányában az utóbbi időben csak 15 munkást foglalkoztattak. Most a

munkát teljesen be akarják szüntetni és a sóbányákat be akarják zárni. A bánya területén levő raktárakat és épületeket az állam más célokra fogja felhasználni. Különösnek tartjuk ezt az intézkedést, mert hir szerint az angol kormány elnövs csereüzletet ajánlott fel Romániának. Anglia hajlandó Romániától több ezer vagon sót átvenni és pedig minden kiló sóért egy kiló cukrot adna Romániának. A román állam az angolok ajánlatát még válaszra sem méltatta. Pedig ilyenformán olcsó cukorhoz juthattunk volna és sok munkanélküli szerezhetett volna munkát sóbányászattal.

Mikor kell az ujoncoknak bevonulniok? A nagyvezérkar elrendelte, hogy az 1932-es korszályhoz tartozó ujoncok március elsején tartoznak az illetékes hadkiegészítő parancsnokságon jelentkezni. A névre szóló behívókat ebben a hónapban küldik szét. Aki nem kap behívót, az ennek hiányában is köteles jelentkezni. A sorozások országszerte március 14-én kezdődnek.

Árvizveszedelem Szatmáron. A Szamos áradása következtében Szatmár környéke komoly veszedelemben forgott. Szatmár külvárosát el is öntötte az ár, a lakosság egy részét ki kellett a házából lakoltatni. Szerencsére a bekövetkezett hideg időjárás miatt az árvizveszedelem elmúlt.

Törökországban csak orvosi bizonyítvánnyal lehet házasodni. A török parlament érdekes törvényt szavazott meg. A törvény értelmében minden házasulandó török fiatalember és nő köteles orvosilag megvizsgáltatnia magát. Az új törvény egész Törökország területén érvénybe lépett.

Róka a kéményben. Az angliai Hampsteadban rókavadászat volt. Az üzött rókakoma beszaladt egy ház konyhájába és egyenesen a kihült tűzhelybe bujt, azután a kéményben húzódott meg. Nagyon meg lehetett ijedve, mert akkor sem bujt elő, amikor begyujtottak, állta a füstöt, mert a konyhában veszetten csaholtak az izgatott ebek. Végre is kéményseprő zavarta ki a rókát. A megszorult állat egyenesen a kutya farka elé ugrott. Az ebek pillanat alatt széttépték.

Penészes pénzek. A közönség bizalma annyira megrendült a bankok iránt, hogy pénzt inkább kamatoztatlanul hagyja, ládákba és szalmazsákokba rejti el. Az adóhivatalok és kereskedők mind gyakrabban kapnak penészes, dohos pénzeket, amelyeket tulajdonosuk nyilvánvalóan hónapok, vagy évek óta rejteget. A pénzrejtegetőknek figyelmébe ajánljuk az alábbi tanulságos esetet. Szabadkán Vitéz Márton, tanyai földműves megtakarított pénzét, 50 darab ezerdinárost ágya szalmazsákjában rejtette el. Amikor elrendelték az ezerdináros bankjegyek kicserélését, Vitéz Márton is be akarta vinni Szabadkára a pénzt, hogy felülbélyegezett ezreseket kapjon értük. Legnagyobb meglepetésére azonban az ezerdinárosoknak csak foszlányait találta meg, mert nagyobb részüket szétrágták az egerek.

Mécsen is panaszkodnak a csendőrség ellen. Tizenkét mócsi földműves a kolozsvári ügyészségen feljelentette a mócsi csendőrőrmestert azon a címen, hogy indokolatlanul bántalmazta őket. Az őrmester egy erdővágási ügyből kifolyólag a 12 földművest a laktanyán kegyetlenül elverte.

Mikor lesz már vége? Lapunk 2-ik számában írtunk arról, hogy egy székely legény Kolozsváron a virtuskodását életével fizette meg. Ujabb szomorú hírt közölhetünk. Deszka András torjai földművest I. József torjai, lezüllött gazdálkodó késsel agyonszúrta. Mikor lesz vége ennek a szégyenletes vadságnak?

Február 15-ére ígérik az adósságtörvényt. A mezőgazdasági adósságok rendezésére vonatkozó törvény tárgyalását, mint lapunkban közöltük, a parlament elhalasztotta. Valószínűleg azért, mert a törvény megvalósításához szükséges pénzt nem tudták előteremteni. Ezért ideiglenes megoldásul haladékot (moratoriumot) rendeltek el. Hir szerint Románia február hónap elején nagyobb külföldi kölcsönt kap és ennek segítségével megvalósíthatja a mezőgazdasági adósságok rendezését. Állítólag, ha a pártok között fenálló ellentéteket sikerül kiküszöbölni, a törvényt február közepéig megszavazzák és február 15-én életbeléptetik.

Éhenhalt egy vasuti tisztviselő. Marta Antal, kolozsvári, vasuti tisztviselő a kolozsvári vasutigazgatóságnál teljesített szolgálatot. A fiatal tisztviselő csekély fizetéséből anyját is tartotta. Marta a napokban meghalt. A hivatalos orvosi bizottság boncolás után megállapította, hogy a szerencsétlen tisztviselő éhenhalt.

Magfagyott postás. A biharmegyei Ottomány község határában Kurucz János, gyalogpostás hóviharba került. Mint-hogy a rendes időben nem érkezett meg a postával, keresésére indultak. A falu közelében meg is találták a szerencsétlen postás — holttestét.

Nemsokára megtartjuk a jutalom-sorsolást.

A „Magyar Nép“ 10 éves fennállásának emlékére, mint jeleztük, jutalom-sorsolást fogunk tartani.

Sorsolásunkat január hónap 30-án tartjuk meg. Sorsolásunkban mindazok résztvesznek

akik 1931-re szóló tartozásait január hó 30-ig rendezték.

Tehát mindenki rendezze saját érdekében hátrálékos előfizetését, hogy a sorsolásban résztvehessen.

Felmentették Babos Sándor, lupényi református lelkészét. Három évvel ezelőtt Lupényban egy munkásmozgalom alkalmával a csendőrök 22 családos munkást löttek le. A munkások temetésén Babos Sándor, lupényi református lelkész is beszédet tartott. Beszédében többek között ezeket mondotta: „Kenyeret kértetek és ehelyet golyót kaptatok.“ Beszédének ezért a részéért, államellenes izgatás címén vád alá helyezték. Babos ügyében a törvényszék és a tábla marasztaló ítéletet hoztak. Babost 6 hónapi börtönre és tizenötezer lej pénzbüntetésre ítélték. Az ügy felbbezés folytán a bukaresti semmitőszék elé került. A semmitőszék Babost ártatlannak találta és felmentette.

Tömeghalál a Dnyeszter partján. A múlt héten egy este a besszarábiai Soroca mellett a grancsár katonák 6 embert lelőttek. A bevezetett vizsgálat alkalmával a következőket állapították meg. Hat sorocai lakos, 5 fiatal ember és egy leány, megegyeztek egy Mihály nevű grancsár káplárral, hogy 4000 lejért átengedi őket szökni a Dnyeszter jegén keresztül Orosz-

A Brázay-sósorszesz

vásárlásánál

ingyen kap egy csinos ivó poharat!

országba. Amikor az egyezség értelmében haton a Dnyeszter partjára érkeztek, a káplár azonnal lövetni kezdte őket. Nemcsak fegyverből tüzeltek a szökevényekre, hanem gránátokat is hajítottak rájuk. A grancsár katonák vérengzésének eredménye öt halott és egy súlyos sebesült volt. Ennek a sebesültnek a vallomásából derült fény arra, hogy a grancsár katonák hogyan oltották ki a hat tapasztalatlan ifju életét.

Szent helyé nyilvánították a mohamedánok Budát. A Jeruzsálemben tartott mohamedán kongresszuson Hadzsi Emin, jeruzsálemi, mohamedán főpap indítványára Budát, mint egykori kalifátusi székhelyet, szent helyé nyilvánították. Kimondták azt is, hogy a Rózsadombon a Gül Baba-emléket megőrzik, hatalmas mecsetet építenek és ezzel kapcsolatban mohamedán főiskolát létesítenek, amelynek költségeit az izlám hívei teremtik elő. A mohamedán-magyar kulturtanács által bemutatott tervrajzot nagy tetszéssel fogadták.

Vasárnap nem fognak teher vonatok közlekedni. A megcsökkent teheráruforgalom következtében a román államvasutak igazgatósága elhatározta, hogy vásár- és ünnep-napokon a tehervonatok járását egész Románia területén beszünteti. A vasutigazgatóság intézkedéséből óriási károk fognak származni mert vannak olyan szállítmányok, amelyeknél egy-két napi késedelem nagy bajok okozójává válik.

Hármas ikrek — de mind-egyik más faluban. A délsvéd-országi Ystand közelében egy földművesasszony a kórházba való szállítása közben hármas ikreknek adott életet. Érdekes, hogy mindegyik gyermek más községben született.

Munkás-halál. A marosvásárhelyi, Bürger-féle sörgyárban egy gépszij elkapta Biró Péter munkást. A szerencsétlen embert a kerekek és a szijak halálra ronsolták. Biró Péter azonnal szörnyethalt.

Csikmegeyében esordában járnak a farkasok. Az elszaporodott farkasok csapatokba verődnek és a községekbe is bementek. A káros ragadozó állatok a juhállományban nagy károkat okoznak. Egyik éjszaka a farkasok Csikszentmárton községben 15 kutyát téptek szét.

Halál a hófúvásban. Serges, biharmegyei község határában Kosabota Pirocska egy hófúvásba esett. A nagy hőtömegben elsülyedt. Holttestét az olvadás után kapták meg a falusi emberek.

Több ezer teljesen meggyógyult

TÜDÖBETEG

bizonyítja kiváló gyógyító hatását az Oláh Károly plebános Ital feltalált Antiphystin által engedélyezett tüdőbajlenni orvosságnak. Ismertető üzenet bárki kérésére díjtalanul küld a gyógyszer egyedüli készítője: Osváth Gyógyszertár, Târgu-Mures-Marosvásárhely.

Fiatalok érdeklődése a falu iránt. Az erdélyi magyar ifjúság a falu felé fordult, mert érzi, hogy a falu az erdélyi magyarság sorsa. De hogy segíthessen a falun és dolgozhasson érte, tudományosan elő kell készülnie, a falu kérdéseit ismerők könyveiből is, a falu munkára. Ezt a célt szolgálja: *Az Erdélyi Fiatalkok Falu-Füzetei* c. sorozat, melynek megjelent számai: 1. *Gyallay-Pap Zsigmond: A nép és az intelligencia.* (Ára 20 Lei.) 2. *Demeter Béla: Hogyan tanulmányoztam a falu életét?* (Kérdőív a falu-munkásoknak.) Ára 10 Lei. *Közelebbről megjelenik: Demeter Béla: A falu a szellemi áramlatok központjában; Mikó Imre: A falu és a nemzetiségi kérdés.* — *Előkészületben: Bernád Ágoston: Gazdasági helyzetünk és feladataink; Kós Károly: Népművészetünk és iránta való feladataink.* — *Megrendelhetők és előjegyezhetők az Erdélyi Fiatalkok kiadóhivatalában* (Cluj-Kolozsvár, Str. N. Iorga 2. Székely Társaság helyisége). — Hatszáz előfizető biztosítja egy szám megjelenését. — Van hatszáz erdélyi magyar, aki érzi a falu-munka fontosságát?

Földrengés volt Józsefszálláson. A temesmegyei Józsefszálláson földrengést észleltek. A földrengés nagyobb időközökben megismétlődött, a gyengébb házak falai megrepedtek. A földlökések idején az ujhold egészen vörös színűnek látszott. A község lakossága a földrengéskor az uccákra menekült.

Új rablóvezér bukkant fel Bessarábiában. Évekkel ezelőtt a Duna torkolata körül levő mocsarakban Terente rablóvezér garázdálkodott. Most Bessarábiában bukkant fel egy Terente Ioan nevű rablóvezér.

Terente nagy környéket tartott állandó rémületben. Közelebbről rajtaveszett a rabláson. Egy vasuti őrházat akart kirabolni, a vasuti őr kis fia azonban kisorsant a házból és a közeli tanyákról segítséget hozott. A tanyabeliek fejszékkel felfegyverkezve körülfogták az őrházat, a banditát és két társát elfogták.

Vigyázni kell borotválkozás közben! Radu Demeter, kolozsvári lakós, állva borotválkozott a tükör előtt. Éppen a torka tájkát borotválta, amikor játszódozó kisfia meglökte. A lökés következtében a borotva Radu gégéjét elmeteszte. Radut a mentők haldokolva szállították kórházba.

Köszönet. Tisztelt szerkesztő úr, mint székely gazdaembernek engedje meg, hogy köszönetet mondjak egy dologért. A nyáron egy ünnepély alkalmával szállást adtam Gyallay Pap Zsigmond egyetemre járó diáknak s barátságosan beszélgettük meg a falusi ember s az urak dolgait. Vendégem most nagy örömet szerzett nekem, mert újesztendei ajándékképpen egy csomó szép könyvet küldött, aminél jobban el nem találta volna kedvemet, mert mint 61 éves ember a Magyar Népet is betűről betűre elolvasom, most pedig egy csomó szép könyvem is van. Bár minden urnak és urfinak jutna eszébe, hogy nekünk milyen öröm, ha azt látjuk, hogy minket is részeltetni akarnak a tudományukban. Tisztelettel Tófalvi János alszegi, Korond.

Művelődési mozgalmak

MŰSOROS ESTÉLY GYIMESSEN. Dicséretre méltó kulturesztélyt rendeztek lelkes műkedvelők Gyimes községben. A műsor után reggelig tartó tánc következett. Az adományokat a gyimesi szegény diákok és diáklányok felségélyezésére fordították. Illesse dicséret csángó testvéreinket, akik a nemes cél elősegítésére mindent megtettek. A betanítás nehéz és fáradságos munkáját Deáki Dezső és Balázs Dénes végezték.

NŐSZÖVETSEGI MUNKA SZAMOSKÖBLÖSÖN. Szamosköblösön a református nőszövetség az olvasóköri termében szoltáros délutánt rendezett. Ez alkalommal szoltárosok és hozsánna dallamok kíséretében előadták az „Árva Bethlen Kata” című életképet. Záradékul egy pár élénk monologot és jelenetet. A kis számú magyarság, csaknem kivétel nélkül jelen volt az előadáson. Boldog meglepéssel és azzal a tanulsággal távozott, hogy az ilyen összejöveteleket gyakorlatba kell vinni. A műsoros délután a nőszövetség pénztárának is hasznára volt. **Szerepltek:** Kállai An-

drásné, Kállai Margit, Fülöp Eliz, Bucsi Erzsi, Máthé Erzsi, Szánthó Anna, Bálint Zsuzska, Márkus Margit, Bálint József, Bucsi Nagy András, Sárkány Ferenc, Péterfi György, Kállai Béla, Szánthó Béla. A szereplők egytől-egyik dicséretes ügyességgel állották helyüket. A rendezést Csákány Ella végezte nagy buzgalommal és kitartással.

MŰKEDVE LŐI ESTÉLY BRÁDON. A brádi ref. Nőszövetség a magyar főiskolai hallgatók közreműködésével, jól sikerült műsoros táncestet rendezett a következő műsorról: Prológot mondott Veres Gyula. Énekelt András János, a Kontra gyermek c. szindarabot előadták Brieger, Jánky, Auer. Medgyesi egyetemi hallgatók. Braams: magyar táncok előadták Tóthy Ilus és Erzsébet. „A végeladás” című darabot előadták Zatoschil Ferenc, Kis L. Göbel Ida, Veres Gy., Bratscher Nelli, Müller Béla. Kuplékat adott elő Bratscher Nelli. Előadás után szépségversennyel egybekötött tánc volt.

FAISZKÖLÉK ÉS SZŐLŐBIRTOKTARTÓK RÉ-
AMBROSI, FISCHER & CO.
AIUD JUD ALBA
ARJEGYÉK DÉLTALAN

A vasut, mint árdrágító. Mióta a vasutigazgatóság rendeletet adott ki, hogy mindenki csak aányi csomagot vihet magával, amennyi a felette levő csomagtartón elfér, azóta a földművesek nem tudják piaci portékákat vonaton szállítani. A podgyász-tarifa ugyanis olyan magas, hogy ha a gazda podgyászkocsiban szállítja áruját, biztosan ráfizet portékájára még ha jól is adja el. A vasut igazgatósága ezen intézkedése által árdrágítónak vált, mert a városi piacokra a falusiak sokkal kevesebb árut szállítanak. Másfelől igazságtalanul sújtja az intézkedés a földműveseket, akiknek ez az intézkedés újabb nehézséget jelent mezőgazdasági cikkek értékesítése terén.

Gyümölcstermelők mozgalma Udvarhely megyében. Az Udvarhely megyei Mezőgazdasági Kamara által megindított gyümölcstermelési mozgalomnak jelentős eredményeiről számolhatunk be. *Petek* község üres helyeit és 800 holdas legelőjét 60 ezer gyümölcsfával akarja beültetni. *Kápolnásfalva* 40 ezer darab gyümölcsfát akar telepíteni. A *peteki* és *kápolnásfalvi* gyümölcsösök községi gyümölcsösök lesznek. *Etéden* több gazda kerített be 4-6 holdas helyeket gyümölcsös létesítése céljából. Egy nagyobb társaság pedig 36 hold gyümölcsös létesítését tervezi. Az udvarhely megyei gyümölcstermelési mozgalomnak Gyerkes Mihály a vezére, kinek „*A legújabb gyümölcstermelés*” című könyve jó utmutatóul szolgál a gyümölcstermelés iránt érdeklődő gazdáknak.

Gyümölcstermelők figyelmébe!

A „Magyar Nép” kiadásában megjelent *Tanácsadó gyümölcstermelők számára* című könyvet minden gyümölcstermelőnek figyelmébe ajánljuk! A könyvben hasznos tanácsok és gyakorlati utasítások találhatók a gyümölcstermelés minden kérdésére vonatkozólag. A könyv ára 30 lej. Megrendelhető kiadóhivatalunk útján a pénz előzetes beküldése mellett, vagy utánvétellel.

Vidéki gazdasági szakértő keregetetik! Felhívjuk azokat a megfelelő tapasztalattal rendelkező gazdasági akadémiát végzett egyéneket, akik egy évi próba-időre, későbbi állandó alkalmazás reményében vállalkoznának egy hét faluból álló egységes vidék gazdasági tanácsadói, illetve vezetői állására, hogy adataiknak jelzésével jelentkezzenek az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatalában (Kolozsvár, Attila-ut 10). A munka terhes és a javadalmazás szerény. A feladat a vidék gazdaságának megismerése és az önállóan dolgozó kisgazdatársadalomnak minden lehető eszközzel (előadások, bemutatások, határjárások) való segítése. Csak azok vehetők figyelembe, akik e nálunk uttörő munkát apostoli buzgalommal és teljes fölkészültséggel végeznék.

Mit mutat a múlt évi állatösszeírás? 1931 tavaszán Romániában összeírták az állatokat. Az állatösszeírás számszerű eredményei nagyon érdekesen világítanak rá arra, hogy a megváltozott gazdasági viszonyok miatt a kiscgazdák állattenyésztésében is nagy változások állottak be. Különös figyelemre érdemes, hogy a kiscgazdák állatállományában *szaporodnak a nemesített állatok.* Általánosságban kezdenek áttérni a kiscgazdák a nemes sertések tartására, a szarvasmarha-

tenyésztés terén pedig a gyorsan fejlődő, bőven tejelő tarka marhák kezdenek tért hódítani. Szomorúan kell megállapítanunk, hogy a fehér, magyar marha kezd háttérbe szorulni, pedig nagyon időszerű volna a magyar marha tenyésztésének felkarolása, mert a megváltozott gazdasági viszonyok miatt a traktorok mind többet veszítenek jelentőségükből és valószínű, hogy ezzel kapcsolatban megint fel fog lendülni az igásállat-tenyésztés. A baromfiakról szóló számszerű kimutatás tanulságait gazdasági rovatunk élén méltatjuk.

Piaci árak Temesváron.

Gabona árak. Buza 210—240, zab 290—300, kukorica 215—220, új kukorica 170—180, árpa 260 lej mázsánként.

Takarmány árak. Széna 140—150, szalma 40—50 lej mázsánként.

Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfuvódásnál, gyomorégésnél, felbőfögésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közkórházi jelentésekben olvassuk, hogy a FERENC JÓZSEF vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. A FERENC JÓZSEF keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

INGYEN KÜLDÖM
SZŐLŐBIRTÓVÁNY ÉS GYÜMÖLCSFA
árjegyzékeket,

mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szőlőbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját érdekében ne vegyen addig oltványt, vagy bármilyen fajta vesszőt, míg át nem olvassa szőlészeti utmutatómat. Cim.

SZÜCS J. szőlőtelep
Diosig—Bihardószeg (Jud. Bihar) 31.

Mulafüzet

JANUARI SZÉL.

Ugyan Kedves Szél barátom
 mért mindig csak huncutságon
 töri borzas nagy fejét?
 Mit keres, az én szobámban?
 És úgy jár itt elő s hátra
 minthogyha a szobabérnek
 (meg ne hallja házi-népl!)
 Ön fizetné a felét!
 Irigylitán azt a pici meleget
 ami még a tavaly-nyárról benn rekedt?

Havas, esős, süvöltöző
 cudar szél fuj odaki,
 A fák lombát töri, hajtja
 mintha velük párbajozna
 Valaki.

Háztetőkről le-leszalad a cserép
 a toronyban összecsapja
 a harangok kötelét.
 Kályha mellett kuporgok én
 (így van, kinek nincsen fia, se lánya!)
 s képzelt fákat rakosgatok reája.
 Mondja kedves Szél barátom
 mondja hát,
 nem lothatna nekem egy kis tűzifát?
 Azt mondják, hogy a lopott fa
 el nem ég,
 Próbáljuk meg, a szomszédban
 van elég!

No de látom rossz pajtás Ön és ravasz,
 hanem azért tudja meg, hogy én is az!
 Lehet foga bármily csipős (metsző fog!)
 rajtam ugyan ki nem fog!
 Füttyülhet is, táncolhat is
 fujhat á-t is, fujhat „b“-t is
 elvesztheti az esztét is
 a jó meleg paplan alá, ha bedugom fejemet,
 (Szegényember mit tehet?)
 átalussza a telet!

A tavaszon oszt' meglátjuk
 Ki nevelt?!

Máthé András.

Teremtő kezek.

A nyáron egy nagyobb szabású kirándulásra vettem részt, mely alkalommal Erdély előttem eddig ismeretlen részeinek szépségeiben gyönyörködhettem.

Amint július forró napsugara alatt egy kis faluhoz közeledtünk, harangzugás ütötte meg fülünket s midőn a hang irányába néztünk, a toronyból fekete zászlót láttunk lengedezni.

A dombon álló torony és környéke tele volt ünneplőbe öltözött gyászoló közönséggel. Kik a templomba, ahol a halott fel volt ravalozva, nem fértek be.

Egy közeleső helyen megállva, alig vártuk, hogy valakitől megtudhassuk, ki az a nevezetes halott, akinek a természetén, így szorgos munka idején is, az egész falu részt vesz? Bizonyára a falu patrónusa, aki vagyonának jó részét arra fordította, hogy a község népén segítsen és a község lakóinak boldogulását előmozdítsa.

A gyönyörű templom és torony az ő magyar építészetével, a szép felekezeti iskola s a melléjük sorakozó kulturház, mind amelyet tanuskodtak, hogy itt élt valaki, aki földi javakban is bővelkedik s e javakat a köznek szenteli és mi úgy okoskodtunk, hogy őt rejtheti a koporsó magában.

Mig gondolatainkat s beszédünket így fűzőgettük, vége lett a templomi szertartásnak s a templomból megindult a gyászmenet.

Megszólítottunk egy férfit, kit temetnek? — A férfinak könny csillant a szemében, miközben így szólt:

— Nézzenek végig az urak ezen a községen; nézzék a rendes, tiszta utcákat; a esinos és kedves házakat, udvarokat és kerteket; nézzék ott a cementből öntött kőutakat és itatókat, mellette a tűzfecskendőt tartó szint; a gazdasági gépeket őrző raktárt; itt a község közepében a tágas és világos felekezeti iskolát gyümölcsös és virágos kertjével, mellette a felnőttek iskoláját a kulturházat és a mindannyiuk közül kimagasló gyönyörű templomunkat és tornyunkat. Itt a másik oldalon az a sarok épület a fogyasztási, hitelszövetkezet és tejszövetkezet-háza. Ez a kettő volt gazdasági jólétünk megalapítója, ebből indult ki a többi mind. Ime uraim! ezeket mind ő hívta életre, ezekre mind rányomta az ő áldott lelkét. Ezeknek a helyön rendetlen gyo-

mos helyek, dűledező falak állottak. Ő nemcsak az iskolának s így a gyermekeknek volt a tanítója és nevelője, hanem az egész falunak. Ha az iskola napi dolgait lerázta, akkor családjá mellett a falu dolgainak előbbrevitelével és a lakosság művelésével foglalkozott.

E pillanatban több szólamu ének kellemes összhangja ütötte meg fülünket s emberünk a kedves érzelmektől, mintegy átszellemült arccal jegyezte meg: Ezt a daloskört is ő teremtette meg.

Hogy az iskolában mit végzett, azt feleltesei dicséretein kívül az általa nevelt ujnemzedék igazolja.

És, hogy mit végzett az iskolán kívül, ennek beszédes bizonyosságai mindazok a dolgok, amiket az urak itt a falu külső képében látnak.

Emberünk elbucsuzott és a menet után sietett, hogy még egy marék földet dobjon szeretett tanítójuk koporsójára. Mi pedig megilletődött lélekkel folytattuk tovább utunkat.

Valamennyiünk előtt több, meg több falu képe jelent meg, melyek mindenike egy-egy. Nagy Istvánhoz hasonló derék tanító munkássága következtében, emelkedett fejlettségének a mai fokára. S elgondoltuk, hogy jajj annak a népnek, amelynek nincsenek tanítói s önkénytelenül röppent el ajkunkról a sóhaj:

— Uram! mentsd meg a mi drága magyar népünket attól, hogy iskolái bezáruljanak és tanítói elnémuljanak.

(Színd.)

Löfi Béla.

A virágok között.

Szép holdvilágos éjszaka volt. A tücskök versenyt csiripeltek. Egy fülemile a bokorban szerelmi-dalát zengte. Hogy is tudtak volna aludni a virágok ilyen csodás időben? Elkezdettek beszélgetni egymás között.

A róza: Melyik virág szebb nálamnál, melyik szinesebb és illatosabb? Én vagyok a kertek disze és a virágok királynéja.

A bazsalikom: De az én illatom belőlti az egész kertet.

A kéknefelejts: De az én virágom kékebb, mint az ég, avagy a tenger.

A napraforgó: Én sokkal hálásabb vagyok, mint ti: szeretem a napot, amely nekem életet ad és forgok mindig, hogy arccal legyenek feléje.

A cikória: Miért dicsekedtek annyit? Hogy szépek és illatosak vagytok, hogy a emberek összeszednek és templomaikat, házaikat és sirjaikat diszítik veletek, az nem a ti érdemetek. Annyi meg annyi nálatoknál hasznosabb virág van, amelyek oly sok jót tesznek anélkül, hogy dicsekednének.

A fülemile: Szt! Hallgassatok! Ilyen szép virágok között, mint amilyenek ti vagytok, ne legyen veszekedés!

A virágok elhallgattak. Kevés idő múlva a hold is lement. A tücskök abbahagyták éneküket, a fülemile pedig fejcséjkjét szárnya alá dugta és elaludt.

Reggel két lány jött a kertbe. A virágok illatukkal köszöntötték.

— Jó reggelt! Szedj le engem! Engem! Engem. Én szebb vagyok! Én illatosabb vagyok!

Azonban a leányok még csak figyelemre se méltatták őket.

— Szegény anyánk mennyire szenved — mondá az egyik.

— Keress székfű virágot! — tevé hozzá a másik. Nagyon hatásos orvosságot fogunk főzni belőle.

— Oh! a gyógynövények mily sok jót tesznek és mennyire hasznára vannak a beteg embereknek! Még az orvos is azt mondotta.

Nem sokkal azután a leányok bementek a házba egy-egy csokrocška székfűvel.

— Látjátok — susogta a cikória — vannak gyógynövények, amelyek segítenek a betegeknek és azért hasznosabbak, mint mi; jót tesznek anélkül, hogy dicsekednének, mint ti.

A cikória szavai nemcsak a virágokra hanem az emberekre is találhatnak.

Gazdák Takarékpénztára r.-t.

Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei 38.
(Ref. Theol.)

Takarékbetéteket a legelőnyösebben kamatoztat.
Váltókölcsonöket folyósít!

Telefon 119 sz.

Apróságok • Adomák

Felfedezték a gyermekbénaság kórokozóját.

Dr. Eberson, az Amerikában levő kaliforniai egyetem orvostanára, felfedezte a gyermekbénaság (gyermekparalízis) bacillussát. A gyermekbénaság időnként járványok alakjában szokott a gyermekek között fellépni. A betegség rendszeren súlyos lefolyása. A gyermek ha fel is épül betegségéből, rendszeren valami szervi baja marad vissza. Nagyon gyakran végtagbénulások, süketnémaság és más bajok teszik szerencsétlenné a gyermekparalízisből felépült gyermeket. Dr. Eberson felfedezésének nagyon kell örülnünk, mert ezáltal lehetővé vált a betegség kórokozójának tanulmányozása. Dr. Eberson most azon fáradozik, hogy a fertőző betegségeknél általánosan alkalmazott eljárás szerint, orvosságot (szérumot) állítson elő, amelynek beoltása után a veszedelmes kórt gyógyítani lehessen. Tudományos körökben az amerikai orvostanár munkája elé a legnagyobb reménységgel tekintenek, s így hihetőleg rövid időn belül a gyermekparalízisnek csak a rossz emléke marad meg.

Villamossággal fűtött üvegházakban termelnek Kanadában.

A kanadai villamosvállalatok részletes építési tervet és költségvetést készítenek a kis kertészek részére. A terv szerint 2 méter széles és 4 méter hosszú felületű melegágy villamosítása csak 5 dollárba (800 lej) kerül. A kanadai állami kertészeti főiskola kísérletei igazolják, hogy a kertészeteket — a kanadai villamosárak alapján — haszonnal lehet villannyal fűteni. Olyan berendezést dolgoztak ki, mely gyor-

san fölszerelhető, átszerelhető és hamar üzembe állítható.

Ujabban a szászországi villamos-társaság Siegmaban szintén folytat villamos fűtőberendezési kísérleteket s az eredmény azt mutatta, hogy ez a rendszer jobb, mint a kályhafűtéses, miután ugyanazokat a melegágyakat többször egymásután lehet használni és az évi termelés is megsokszorozható.

Fordulat.

— Anyósom az esküvő óta csak egyszer jött hozzánk.

— Boldog ember!

— Igen, de azóta nálunk maradt.

Miért nem megy férjhez?

— Miért nem mentél hozzá a legutóbbi kérődhöz?

— Feleslegesnek tartom, mer van három háziállatom, amelyek tökéletesen pótolják a férjet.

— Hogyan?

— Van egy kutyám, amelyik morog egész nap, van egy papagályom, amelyik veszekszik és van egy macskám, amelyik este elmeleg és csak reggel jön haza.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, esem rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

Hadirokkant. Az érvényben lévő 1927. évi hadirokkant törvény 38-ik szakasza értelmében a hadirokkantoknak nyilvánított

egyének mentesek az éjjeli őri és más hasonló természetű kötelező szolgálat alól. A törvény 39-ik szakasza értelmében a hadirokkantok és hadiözvegyek személyüket illetően mentesek az adófizetés és természetbeni közmunka kötelezettség teljesítése alól, azonban birtokuk után állami adót és községi taxákat fizetniök kell.

Ha önök a kulturbáz építési költségeinek fedezetéhez birtokuk alapján lettek kötelezve, s amennyiben a kivétést nem felebbezték meg, a kirott összeget kötelesek megfizetni. Mivel ez a kérdés több hadirokkantot érdekelhet, válaszunkat lapunkban adtuk meg.

S. P. Transsylvania Bank kénszeregyezsége 1931. december 30-án jogerősen el lett fogadva a kolozsvári törvényszék által. Így a hitelezők követelése alábbi módon fizetendő vissza a bank által kamat és költségmentesen: 1932. július elején a követelések 7,5%-a, 1933. január elején a követelések 7,5, 1933. július elején a követelések 17,5, 1934. január elején a követelések 17,5, 1934. július elején a követelések 25, 1935. január elején a követelések 25, összesen 100%-a, tehát három év alatt minden hitelező teljes összegében megkapja a pénzt kamatmentesen. A mai viszonyok között biztosítva van, hogy a részleteket minden fennakadás nélkül ki fogja fizetni a bank.

O. P. Dicsőszentmárton. Az oleánderen levő paizstetveket a következő módon pusztíthatja el. Vásároljon 10 deka kenőszappant (káliszappant) s azt oldja fel 8—10 liter vízben. Ezzel a folyadékkal mossa le az oleánder levelet és zöld szárait. A lemosáshoz használjon régi fogkefét, hogy annak segítségével a paizstetvek petéit is megsemmisítse. Lehet más szereket is használni a paizstetvek ellen, azonban ez a házi-szer a legolcsóbb és nagyon jól beválik. Használható az oleánderen elősködő levéltetvek ellen is.

M. I. Még decemberben irt levele azért válaszolunk csak most, mert tanácskérésénél több szakértőnk véleményét hallgattuk meg. Ezek egyöntetűen azt állapították meg, hogy a levele nem elég világos s amellettel teljesen egyoldalú, ezért elfogva érdeme-

ges választ arra nem tudunk adni. Érthetetlennek tartják azt, hogy önnek, mint pénztárnoknak, aki minden nap átvette a váltókat, nem volt tudomása arról, hogy 120 ezer lej váltóhiány állott fenn. Hogyan történehetett az, hogy Ön, aki a váltókat a kasszába bezárta, nem tudott a hiányról? Mikor vette észre Ön a hiányt? Átadták-e Önnek a váltókat, illetőleg az értéket átszámolta-e, vagy pedig csak egyszerűen betette a kasszába? Ha átvastá, ami valószínű, akkor tudnia kell arról is, hogy mely napon történt a hiány. Ha részletesebben ír, esetleg még adhatunk közelebbi felvilágosítást is. Ezek nélkül azonban nem.

P. F. A nyugdíjasok kifizetésénél, amint azt lapjaink állandóan felszínen tartják, bizony nagy mulasztások történtek, mert nemcsak Ön az, aki már hónapok óta nem kapja rendesen nyugdíját, hanem mondhatni az összesek. Az Ön által felemlített műhelymunkások azért kapják rendesen, mert azok nem az adóhivataltól, hanem a munkáspénztártól (Cassa Muncii) kapják a nyugdíjat s itt úgy látszik pontosabban történik a kifizetés. A parlamenti magyar képviselők már nem egy ízben felszólaltak ez ügyben, ígéretet kaptak is, azonban gyakorlatilag az ígéretből semmi sem lett.

E. B. Az 1929. év augusztus haváig érvényben volt vármegyei szabályrendeletek értelmében minden 18. évet betöltött és 60. évet meg nem haladott községi lakos köteles volt közmunkát teljesíteni. Ezen köteleességet az 1929. évi uttörvény 119. szakasza megszüntette mivel a törvény 58. szakaszának j. pontja utadó fizetési kötelezettséget állapít meg. A közigazgatási törvény 432. szakaszát módosító és a hivatalos lap 1931. évi 23-ik számában közölt törvény VI-ik szakaszának c. pontja értelmében a községeknek joguk van rendelkezni és sürgős esetekben, amilyen az áradás, tüzvész, hófuvás, stb. közmunkát igénybe venni, de sánccok és hasonló munkák végzésére nem használhatja fel. Egy 70 évet betöltött ember — véleményünk szerint — munkaképtelennek tekintendő és így közmunkára még veszély esetén sem kötelezhető.

Ami az erdőmérnök kiszállási díját illeti, arra neki joga van és az érdekeltektől követelheti, ugyancsak joga van az üzemterv elkészítéséért is díjat szedni. Miután az üzemterv az összlakosság érdekében készítették, minden lakos ugyanazon hozzájárulási költséggel róható meg.

R. M. Kérdése közérdekű lévén, a választ lapunkban adjuk meg. Az 1930. évi szesz törvény 31. szakasza kifejezetten úgy rendelkezik, hogy a törköly seprő, stb.-ből előállított pálinka 40 foknál erősebb nem lehet. A törvény 111., 112. és 113. szakaszai a következőket tartalmazza:

1. Mentések az illetékfizetési kötelezettség alól a termelők által saját termelésükből készített pálinkamennyiségek, melyek a család fogyasztására tartatnak vissza, a mennyiség nem lehet nagyobb, mint minden nagykoru férfi családtag után, valamint állandóan alkalmazott nagykoru férfi után fejenként 50 literet számítva. A családtagok és jogosított alkalmazottak számát a pénzügyi közegek állapítják meg.

2. A termelő felelős a pénzügyi közeg által megállapított mennyiségért és köteles minden évben egyidejűleg a pálinkafőzés megkezdésével a megmaradt múlt évi pálinkakészletet is bejelenteni. A megállapított mennyiségen felül talált pálinka, mint feketeszesz elkoboztatik és a tulajdonos a 161. szakasz c. pontjában előírt büntetéssel büntetettik.

3. A család részére meghagyott mennyiségen felüli pálinka csak abban az esetben hagyatik a termelő rendelkezésére, ha az illetéket ez után kifizette és ha kiváltotta a szabad forgalmi engedélyt (Bilet de liberă circulație).

A törvény 123. szakaszának utolsó bekezdése értelmében a termelők pálinkamennyiségét az ellenőrzéssel megbízott pénzügyi közegek a napok bármely szakában és órájában ellenőrizhetik.

A második kérdésre a választ megkapja a T. J.-nak adott válaszukban.

T. J. Az 1930. évi szesztörvény 175-ik szakasza értelmében a szőlő- és gyümölcstermelők pálinkakészletüket csakis városokban értékesíthetik oly formán,

hogy a pénzügyigazgató engedélyt szerevezve ezen italmérvény raktár, pince, stb. helyiségekben mérik ki. Szükség esetén a fogyasztás tilos. Ezen esetben az engedélyilleték harmada a rendes italmérvény engedély illetékének. Megjegyzés: kívánjuk, hogy a törvény 1930. évi 27-ikétől kezdődőleg mértékben árusításra engedély csakis a község kaphat, mely község nyilvános árverésen kesit.

M. L. Fejős tehenekkel tartottan lehet répaszeletet tápanyagot. Ha azonban a tehenek tejét sajt-gyártásra használja fel, a répaszelet esetén ügyeljen a tisztaságra. Erjedő répaszelettel ugyanis káros baktérium juthat a tehenek ezek megakadályozzák a tej erjedésének rendes lefolyását.

Hatolyka. Miután a tenyésztők beszerzése és tartása a községek kötelessége, a hivatalos lap 1926. évi március hó 70-ik számában közölt rendelet 18. és 19. pontjai értelmében a beszerzési és tartási költségek elsősorban a községi tenyészállat földbirtokjövendéből és a hágtási díjakból fedetnek és amennyiben ezen költségek fedezetére, a különleges összeget az összes tehéntartók állatjaik számának arányában fizetik. Nincs oly törvényintézkedés, amely hatóságok vagy magánosoknak jogosítottana arra, hogy kényszerítést következében a levett tenyészállat husát pénzért községre kényszerítsék. Megjegyzés: bár nem voltak községek — a húst átvették, most nem panaszolhatják a kényszerítést ményt legfeljebb jövőben fognak eleget tenni hasznosnak. Megjegyezni kívánjuk, hogy Erdélyben általános szokás, hogy kényszerítést tén a tenyészállat husát a község között a szokásosnál magasabb áron értékesítik, hogy által a hiányzó tenyészállat beszerzését megkönnyítsék.

„MAGYAR NEP”-et terjesztő teni magyar kötelessége.

Szerkesztői üzenetek

Két héttel ezelőtt megjelent számunkban megköszöntük azon olvasóinknak ragaszkodását, akik lapunkhoz hűek maradtak, tovább kitartanak mellettünk, sőt új előfizetőket is gyűjtöttek. Ezen közlésünk után mind többen és többen kerestek fel bennünket személyesen és levéltileg s bár majdnem mindenik megemlítette, hogy az életkörülmények megnehezédtek, lapunkat nem hagyják cserben. Végtelenül meghatótt bennünket előfizetőink ragaszkodása s kérjük a többi olvasóinkat is, hogy ezen átmeneti, nehéz időkben is viseljék szívükön lapunk érdekeit.

Eddig alig ismert vidékekről, községekből jönnek új előfizetők s ígéri, hogy saját magukon kívül rövidesen több új előfizetőt jelentenek be. Ha ezen egészen új tagjaink már ennyire megszerették lapunkat, hát nem inkább várhatjuk régi olvasóinktól s barátainktól, hogy lapunk érdekében munkálkodjanak? Nem panaszkodhatunk. A régi előfizetőink nagy része most is éppen olyan kitartással s lelkesedéssel ragaszkodik hozzánk s gyűjt új előfizetőket, mint az előző jobb években.

Egyébként a naptárok szétküldését folytatjuk s minden előfizetőnknek megküldjük, ha hátralékaikat január végéig rendezik. A későbben fizetőinknek csak az esetben, ha készletünk még tart.

M. J. M. Almásmálom, T. J. Szárhegy, N. Gy. Bágyon, K. A. Dészakna, Sz. F. Zilah, K. I. Csikbánkfalva, A. K. Havad, P. I. Nagykedde, D. A. Lázárfalva, K. G. Hadikfalva, B. I. Nagyborosnyó, G. E. Nyárádszentbenedek, K. J. Arapatak, K. Gy. Szilágyzovány, Sz. I. Kraszna, B. J. Ozsdola, M. J. Hatolyka, Gy. L. Kézdiálmás.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

M. J. Szokond. Sorsjegyei nem nyertek.

P. István. Köszönjük, hogy O. István festőművészre szíves volt föl hívni figyelmünket. Sajnos; az illető műveit nem ismerjük s így olyan részletes méltatást a legjobb akarattal sem adhatunk róla. A kérdést azonban följegyezzük s megfelelő alkalommal visszatérünk rája.

P. F. Most küldött verse nem vált be. Különbben is ennyire személys vonatkozásu verseket nem közlünk a „Magyar Nép”-ben.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk. S. I. Csikborzsova 175 (r. 1931. dec. 31-ig), R. L. Nagysomkut 175 (r. 1931. dec. 31-ig), Ref. lelkeszi Hivatal Rákost 1659, V. P. Bánffyhunad 2075, Hitelszövetkezet Bodófalva 1020, K. I. Bánffyhunad 150, M. J. Mákófalva 170, K. A. Háromszék 175, Sz. A. Étfalvazoltán 170, H. M. Hidvég 175, M. F. Bölön 175, Cs. J. Barátos 175, J. F. Nagyborosnyó 175, Hangya Szövetkezet Sáromberke 150, L. A. Beszterce 340, B. S. J. Szentegyházásfalva 170, N. J. K. Havadtó 175, P. A. Hodgya 175, D. L. Sepsiszentgyörgy 345, K. M. F. Varsole 175, H. S. Érmihályfalva 170 (r. 1930. dec. 31-ig), L.

B. J. Belényesujlak 170, ifj. S. B. Kőrösujlak 175 és 120 (r. 1931. dec. 31-ig a 2 pld.), M. L. Tóti 145 (r. 1931. dec. 31-ig), N. J. Kérő 175, T. J. Málnás 2380, K. J. Biharfélegyháza 128, S. I. Krizba 1820, Hitelszövetkezet Kőpec 918, P. J. Sztancsfalva 175, D. F. Bulgártelep 175, Sz. L. Sajóudvarhely 175, Gy. K. Aranyosegerbegy 175, B. Z. Mezőzáh 175, K. S. Marosludas 459, F. J. Makfalva 125, F. D. Felsősfalva 175, A. J. Ujszékely 170, E. I. Szentegyházásfalva 170, D. Zs. Bágy 175, M. M. Rugonfalva 175, P. J. Marosfelfalu 170, Sz. M. A. Magyarlapád 175, Ny. L. Gyulafehérvár 150, G. J. Kisiratos 175, N. P. Nagysajó 175, B. S. Zselyk 175, K. J. Felenyed 170, C. I. Érköbölkut 170, M. J. Bihardiószeg 175, B. S. Élesd 170, K. G. Nagyszalonta 150, Ifj. S. S. Kőrösujlak 120, G. Cs. Székelyhid 175, Sz. J. Sitér 175, T. K. Kőröstarján 150, K. J. Apáca 170, L. J. Türkös 150, F. J. Csikszereda 170 lej.

A szerkesztésért felel

GYALLAY DOMOKOS

OLCSÓBB LETT A

DISTOL-EXPRESS!

Darabja 10 lei.

Egyellen darab Distol Express beadása után biztosan meggyógyul a metelyes juh.

Ovakodjunk utánzatoktól!

A valódi Distol Express fekete; minden darabra ezüstös betűvel rá van nyomtatva a Distol szó.

Kapható gyógyszerárakban, drogériákban.

Főlerakat: Spodheim és Társa București, 2. Bulev. Elisabeta 55.

Rendelje meg a

PÁSZTORTÜZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóirat-ot.

Előfizetési díj:

Egész évre... 500 L. Félévre..... 260 L.

Negyed évre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5 szám
Kérjen mutatványszámot!

**Mezőgazdasági Bank
és Takarékpénztár Rt**Cluj-Kolozsvár, Cal. Reg. Ferdinand
(volt Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fióktintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycseh
Jibou-Zsibó és Zălau-Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.-T. Aiud-Nagyenyed és ennek
Uioara-Marosújvári fióktintézete. —

Saját tőkék:

60,000.000 leiFoglalkozik a banküzlet minden
ágazatával. Átutalásokat bel és kül-
földre a legelőnyösebben és leg-
pontosabban eszközöl.

Engedélyezett devizahely!

**MEGJELENT
„ERDÉLY TÖRTÉNETE“**

Írta: Jancsó Benedek.
Kiadásra rendezte: Gyálly Domokos.
Kiadta a „Minerva” Irodalmi és
Nyomdai Műintézet Részv.-Társ.
A 390 oldalas könyv ára 80 lei.
Megrendelhető a kiadónál Cluj-
Kolozsvár, Strada Baron L. Pop
(volt Brassai-utca) 5. szám alatt.
Aki megakarja ismerni az erdélyi
magyarság külön nemzeti életét,
aki történelmi öntudaton alapuló
erkölcsi erőt, erős tevékeny nem-
zeti érzést óhajt meríteni, az nem
nélkülözheti Jancsó Benedek
örökbecsű művét.

BLASKÓ MÁRIA:

„Hódolat Szent Erzsébetnek.”

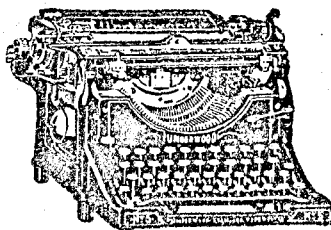
Ünnepélyanyagok műkedvelői
és iskolai ünnepségekhez. —
Tartalma: 8 vers, egy melodráma
11 szindarab, Szt. Erzsébet élet-
rajza és öt ünnepi beszédvázlat.
A tartalmas könyv ára csak 130 L.

A pénz előzetes beutalására portó-
mentesen küldi a

MINERVA könyvesbolt Cluj—
Kolozsvár, Str. Regina Maria 1.
(volt Deák Ferenc-utca.)

Írógépek

Smith Premier No 60. Reming-
ton, Underwood és Corona író-
gépek gyári árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német
írógép és sokszorosító kellekek-
ből. Speciális javítóműhely az
összes rendszerű gépek részére.
Használt írógépből nagy raktár.

Körmendy Mihály

Cluj—Kolozsvár,
Str. Reg. Maria (v. Deák F.-u.) 25.
Telefon 9—51. — Telefon 9—51.

**Transsylvania Bank
R.-T.
CLUJ-KOLOZSVÁR**

Fióktintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosújvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs,
Gyergyószentmiklós,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségei:

Aranyosgyéres.

Elfogad betéteket, leszámított
váltókat és bárhova teljesít át-
utalásokat, meghitelezéseket.

**A
Keleti Újság**Erdély
legolvasottabb magyar lapja.Tartalmas. Megbízható.
Szórakoztató.Az Országos Magyar Párt
hivatalos lapja.